

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZĀRASAI

1953 m.

liepos

10

PENKTADIENIS

Nr.81(891)

Kaina 15 kap.

Spartinti šienapiūtės ir silosavimo darbus

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl pasiruošimo derliaus nuėmimui, grūdų bei kitų žemės ūkio produktų paruošoms ir jų įvykdymo 1953 metais“ ipareigo kolukius organizuotai įvykdyti ir iki derliaus nuėmimo galutinai užbaigtai šienapintę ir pašarų silosavimą.

Eilė rajono kolukų sėkmingai vykdo šį svarbų uždavinį. Pavyzdžiu, Marytės Melnikaitės vardo, „Naujo gyvenimo“, „Naujo kelio“, Puškino vardo ir kituose kolukiuose gero darbo organizavimo ir našaus mašinų panaudojimo dėka sparčiais tempais vyksta šienavimas. Čia jau nuplauta didelė dalis pievų ir daugamečių žolių.

Tačiau kai kuriuose rajono kolukiuose neleistinai delsiams šienapiūtės dėrbai, „Ažuolo“, Mičiūrino vardo, Stalino vardo, „Už taiką“ ir eilėje kitu kolukų šienavimo dėrbai vyksta lėtais tempais. Tokia padėtis paaškinama tuo, kad šiuose kolukiuose nemobilizuojamos visos jėgos šienapiūtės durbams vykdyti, pilnai nepanaudojamos šienapiuvės. Pavyzdžiu, Kutuzovo vardo kolukyje neplannama šienapiuvėmis, nors jomis ir galima dirbt.

Rajone nepatenkinamai vyksta silosavimo dėrbai. 10 rajono kolukų dar visai nepradėjo silosuoti pašarus. Eilės kolukų vadovai stojo į neteisingą kelią, atidėdami silosavimą vėlesniams laikui. Jie nemato, kad tuo sudaromas rimtas pavojus pašarų silosavimo planui įvykdyti.

Rimtą paramą kolukiams šienapiūtės ir silosavimo durbuose turi suteikti MTS. Tačiau MTS technika pilnai nepanaudojama. Iš 6 siloso kapoklių dirba tik 4. Ir tos pėčios dėl gedimų dažnai stovi. Silpnai panaudoja-

mos MTS šienapiuvės. Tik trijuose rajono kolukiuose dirba šienavimo mašinos, bet ir tai nepilnu apkrovimui. Pavyzdžiu, Puškino vardo kolukyje traktorinė piaučiamoji dirba tik vienu korpu, kuo met galima dirbtį trūmisi.

Rimtą priekaištą galima padaryti ir rajono žemės ūkio specialistams. Jie mažą paramą teikia kolukiams silosavimo darbuose. Pavyzdžiu, „Spaldo“ kolukyje, kurį apfarnauja zootehnikas Girėytė, silosas buvo paruoštas neprisilaikant taisyklės. Paruošai yra „Naujo kelio“ ir kai kuriuose kituose kolukiuose, kur nekovoja mažai siloso kokybę.

Eilėje kolukų prileidžiamas didelis atitrukimas tarp plovimo, šieno džiovinimo ir sudorojimo. „Naujo kelio“ kolukyje jau nupjauta 57 ha, o suvežto šieno visai mažai. Tuo tarpu šieno sudorojimui yra pūklausios salygos.

Su tokia padėtimi toliau taikystis negalima. Reikia imtis visų priemonių, kad gausus pašariniai žolių derliaus būtų nuimtas sėkmingai ir kad būtų įvykdytas ankstyvojo silosavimo planas.

Butina kolukiuose organizuoti visą darbo jėgą, pilnai panaudoti mašinas, užtikrinti gerą darbo organizaciją ir išvystyti socialistinį lenktyniavimą už pašarų ruošimo darbų užbaigimą iki derliaus nuėmimo pradžios.

Partinių ir komjaunimo organizacijų pareiga — plačiai išvystyti politinį darbą kolukiečių tarpe, organizuoti sočlenktyniavimą, aiškinti pašarų bazės sudarymo reikšmę tolesniams visuomeninės gyvulininkystės vystymui. Jos produktyvumo kėlimi.

Nefuri likti nė vieno koluklo, kuris iki vasarojaus piuttas neužbaigtų šienapiūtės ir ankstyvojo pašarų silosavimo.

Rengiamasi derliaus nuėmimui

VABALNINKAS, liepos 8 d. (ELTA). Rajono kolukiuose veikliai ruošiamasi derliaus nuėmimui. Dauguma kolukų sudarė darbo planus derliaus nuėmimo kampanijos laikotarpiui. Po 150–200 žaiginiu nukirstiems javams džiovinti paruošė „Pergalės“, „Jauniosios gvardijos“ ir „Aušros“ kolukai. 12 kolukų įrengė dengtus grindimus, 6 rajono kolukai, jų tarpe, „Nemuno“, „Naujo kelio“ ir kiti kolukai, pastatė grūdų džiovyklas.

Didelę pagalbą nuimant derlių kolukiams suteiks Vabalninko MTS. Nesenai gauti 6 nauji kombainai. Dabar MTS turi 11-kombainų. Kombainininkai įpareigojo nuimti rajono kolukiuose didesnę javų derliaus dalį.

Pilnutinai paruošta darbui 18 sudėtingų MTS kiliamujų. Sudaryti mašinų maršrutai ir darbo grafikai. Kombainai ir kūlimo agregatai išsiunčiami į kolukius.

ZĀRASAI

1953 m.

liepos

10

PENKTADIENIS

Nr.81(891)

Kaina 15 kap.

Numer yje:

1. Lietuvos TSR Ministrų Taryboje. Dėl pasiruošimo derliaus nuėmimui, grūdų bei kitų žemės ūkio produktų paruošoms ir jų įvykdymo 1953 metais—1—2 psl.
2. „Tautų draugystės“ hidroelektrinės paleidimo išva-

karėse—3 psl.

3. A. VOLKOVAS. Gerai Pasiruošę sutiksime naujuosiems mokslo metus—4 psl.

4. Liaudies demokratijos šalyse—4 psl.

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOJE

Dėl pasiruošimo derliaus nuėmimui, grūdų bei kitų žemės ūkio produktų paruošoms ir jų įvykdymo 1953 metais

Lietuvos TSR Ministrų Taryba priimtame nutarime dėl pasiruošimo derliaus nuėmimui, grūdų bei kitų žemės ūkio produktų paruošoms ir jų įvykdymo 1953 metais palygimėjo, kad kolukai, MTS ir tarybiniai ūkiai šiai metais trumpesniais terminais atliko pavasario sėjų, viršijo grūdinių ir ankstinių kultūrų, ypač vienos iš svarbiausiai maištinių kultūrų—vasarinį kviečių, o taip pat cukrinių runkelių nuėmimo ir grūdų valymo mašinos, lokomobiliai, vairikliai, svarstyklės, automašinos ir kitos mašinų-traktorių stočių, kolukų ir tarybinių ūkų transporto bei derliaus nuėmimo priemonės, ir ne vėliau kaip 10 dienų iki derliaus nuėmimo pradžios priprasti jas į darbų vietą;

aprūpinti visus kombainus ir kitas derliaus nuėmimo mašinas grūdų gaudytuvais, priešais išguliusiemis javams ir daugamečių žolių sėklojų derliui nuimti. Paruošti reikiama kiekį transporto priemonių grūdams iš kombainų iškrauti ir šiaudams bei pelams surinkti;

Iaku sukompaktuoti visus mašinų-traktorių stočių ir tarybinių ūkų kombaininius agregatus parengtais kombainininkais, kombainininkų padėjėjais, parinkti ir teisintai paskirstyti traktorininkų, kiliamų, linarovių ir sudėtingų grūdų valymo mašinų mašinistų kadrus, priskirti derliaus nuėmimo agregatams aptarnauti pastovios sudėties kolukiečių ir tarybinių ūkų darbininkų grupes;

iki liepos 15 dienos užbaigti kolukiuose ir tarybiniuose ūkiuose svirnų, daržinių, dengtų grindimų, aikštelių grūdams ore džiovinti, grūdų džiovyklų ir linų džiovyklų statybą, remontą ir paruošimą; organizuoti kuro paruošimą bei atvežimą nesutrikdomam grūdų džiovyklų darbui užtikrinti;

užtikrinti, kad ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki derliaus nuėmimo pradžios kiekviename kolukyje, MTS ir tarybiniame ūkyje, kiekviene traktorinėje ir laukininkystės brigadoje butų sudaryti darbo planai derliui nuimti bei žemės ūkio produktams pristatyti valstybei ir kitiems darbams atlikti;

iki derliaus nuėmimo pradžios patikrinti kiekvieno ra-

jono, kolukio, MTS ir tarybinių ūkio pasiruošimą derliaus nuėmimo darbams ir grūdų paruošoms vykdyti. Patikrinimo rezultatus apsvarstyti kolukų valdybų posėdžiuose, rajonų vykdomuosiuose komitetuose ir laiku imtis priemonių atskleistiems trūkumams pašalinti.

Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjunga privalo laiku atvežti į rajonus ir kaimo parduotuvės kolukiams parduoti žemės ūkio inventorių, metalą, miško medžiagą, anglų kalvėms, dalgius, gaštuvus, šakes, grėblius, pakinklus, ūkiškas virves, ratų tepalą ir kitą medžiagą, reikalingą derliaus nuėmimo darbams ir žemės ūkio produktų paruošoms įvykdyti.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba įpareigojo Žemės ūkio ir paruošų ministeriją ir rajonų vykdomuosius komitetus:

užtikrinti, kad nustatytais terminais būtų pastatyti ir perduoti eksplotavimui nauji, atremontuoti ir paruošti turimi sandėliai, elevatoriai, grūdų džiovyklas, grūdų valymo, energetiniai, svērimo, laboratoriniai įrengimai ir inventorius, o taip pat atremontuoti visi išnuomotieji sandėliai;

užtikrinti, kad prieš pradėdant grūdų paruošas būtų išdezinfeuoti visi sandėliai, grūdų džiovyklas, malūnai, elevatoriai, grūdų valymo ir laboratorinis inventorius, o taip pat prie sandėlių esanti teritorija;

Iaku sukompaktuoti visus paruošų punktus reikalingais kadrus, mokinčiai savo darbą ir sugebančiai saugoti valstybės interesus priimant bei laikant grūdus;

prieš pradėdant grūdų paruošas, aprūpinti kiekvienu paruošų punktą reikalingais įrengimais, tara, drėgnumo matavimo prietaisais, priėmimo kvilių blankais ir kita dokumentacija. Reikiamai suvertakyti punktų teritorija, o taip pat geležinkelius ir kitus į punktus vedančius kelius.

(Nukelta į 2 pusl.)

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės paleidimo išvakarėse

DIDŽIOSIOS DRAUGYSTĖS STATYBA

Dešimtis kilometrų išilgai ir skersai išsiliejo žydrėji Drūkšių ežero vandenys. Iš pietų ir iš rytų jie pluna Baltarusijos kolūkių žemes, iš vakarų — Lietuvos, iš šiaurė — Latvijos kolūkių naudmenas. Turtlingos ir puikios čionyklės vietas. Toli, kiek gali apripti akis, nusidriekė derlingi arimai, tankūs miškai, užliejamos pievos.

Bedžiungsmis buvo ilga laiką senųjų šios žemės šeimininkų — baltarusių, lietuvių, latvių-gyvenimas. Kartus vargas ne svetys, o šeimininkas buvo beveik kiekvienoje gryčioje. Lenkų ponai ir vokiečių baronai žiauriai išnaudojo paežerio kaimų valstiečius. Buržuaziniai nacionalistai visaip kurstė nesantai karp baltarusių, lietuvių, latvių. Senieji gyventojai pasakoja, kad kadaise prie ežero kranų dažnai vykdavo kruvinį susirėmimai tarp enigmatų ir alkanų žmonių. Lietuviai užpuildinėdavo baltarusius, baltarusiai — latvius. O nutukę veltėdžiai žiurėjo iš šias nuštynes ir patenkinti sypsojos.

Visai kitoks pasidare paežerio kaimų valstiečiu gyvenimas, kai virš Drūkšių sužibio ryški laisvės saulė, kai į šiuos kraštus atėjo Tarybų valdžia. Su didžiosios rusų fautos pagalba baltarusiai, lietuvių ir latviai pradėjo kurti naują, laimingą, džiaugsmingą gyvenimą. Jie visiems laikams išvertė iš gimtosios žemės neteisingai dalinusius ją dryžuolus pašienio stulpus. Laisvame kolūkiniam darbe itaudis surado savo laimę. Kasmet auga ir stiprėja neišardoma draugystė tarp baltarusių, lietuvių ir latvių kolūkiečių, kurie tapo pilnateisiais savo gimtosios žemės šeimininkais.

1951 metų rudenį gime mintis pastatyti prie Drūkšių ežero hidroelektrinę. Šios statybos iniciatoriai buvo baltarusiai — Vidžų rajono Molotovo vardo žemės ūkio artelės, lietuvių — Dukšto rajono Adomo Mickevičiaus vardo, latvių — Grivos rajono Sverdlovo vardo žemės ūkio artelės, kolūkiečiai. Netrukus prie ju prisijungė dar 7 kaimyninių kolūkiai. Neišardomai tautų draugystei, kurios ryškus pašireiškimas yra ši statyba, pažymėti būsimą hidroelektrinę buvo nutarta pavadinti „Tautų draugystę“.

Hidroelektrinę buvo nutarta statyti tarp Drūkšių ir Obelės ežerų, išnaudojant šiu ežerų vandens lygio skirtumą. Kachovkos HES statybininkų pavyzdžiu, stoties statomas buvo statomas sausumoje privendant vandenį specialiu kanalu. Tuo būdu, be pačios stoties statybos, statybininkams reikėjo iškasti tarp ežerų ir vandens saugyklos (betarpiškai prie HES) jungiamą, privedamą ir nuvedamą kanalus, o taip pat supilti 2 žemės užtvankas. To išdavoje turėjo žymiai pakilti vandens lygis Drūkšių ežere ir susidaryti vandens rezer-

vas, galintis varyti 300 kilovatų pajėgumo elektrinę, kuriuos metinis išdirbis — daugiau kaip milijonas kilovatvalandžių.

Tuoju po to, kai buvo padėti hidroelektrinės pamatai, statybos aikštéléje išvėrė darbas. Iš visų pusų į ja patraukė virtinės vežimų ir mašinų, pakrautų lauko akmeniu, smėliu, cementu, statybine miško medžiaga. Statybos dalyviai — Baltarusijos, Lietuvos ir Latvijos kolūkiai — atsiuntė čia dešimtis automašinų ir vežimų, šimtus žmonių.

Elektrinės statytojams reikiė atlkti daugiau kaip 35 tūkstančius kubinių metrų žemės darbų, sukloti apie 800 kubinių metrų akmens, daugiau kaip tūkstantį kubinių metrų betono ir gelžbetonio, apie 200 kubinių metrų plytų. Atlkti visus šiuos darbus vien tik kolūkiai jégomis nebuvę galima. I pagalbą atėjo Tarybų valslybė. Ji išskyrė kolūkiams ilgalaikius piniginis kreditus ir nusiuntė į statybą galingus traktorius, automašinas, skreperius, buldozerius ir kitas tobulas tėvynines mašinas bei mechanizmus. Taip pat buvo pristatyta universalus traktoriųs agregatas Suta—1, kuris sėkmingesnai gali dirbti kaip ekskavatorius žemei kasti, buldozeris gruntui perkelti, kuijis sijoms įkalti, draglaiandas upių vagai valyti, vilkikas ir krovinių kėlimo kranas. Hidroelektrinės statyboje pirmą kartą kaimo elektrinių statybos praktikoje sėkmingesnai, pažadotas bokštinius kranas.

Panaudodami turtlingą mitiniškų hidroįrenginių prie Volgos, Dono ir Dniepro statybininkų patyrimą, mes organizavome statybinių procesų derinimą, kas žymiai paspartino elektrinės perdaivimą eksplloatavimui. Kartu buvo statomas hidroelektrinės pastatas, tiesiame jungiamasis ir privedamasis kanalai bei buvo pilamos užtvankos. Plačiai buvo panaujoti sprogdinimo darbai.

Visus pagrindinius hidromagzo statybos darbus — špunto įkalimą, akmens, betono ir gelžbetonio suklejimą — statybininkams teko vykdyti rudenį ir žiemą sunkiomis sąlygomis.

Rudenį vandens srovės pašruvo ant žmonių, išsiliejo į pamatum duobę, grasingamas užlieti: visi keliai pasidare nepravažiuojami. Greit pradėjo išsekti statybinių medžiagų atsargos. Atrodė, kad reikės sustabdyti darbus. Bet statybininkai, sucentruoti stiprios draugystės, įkvėpti asmeninio komunistų ir komjaunuolių pavyzdžio, neišsigando sunkumą. Siurbliai pradėjo pumpuoti lietaus vandenį iš pamatum duobės. Statybiniems medžiagoms pristatinėti vietoj automašinų buvo naudojami galingi viškiniai traktoriai. Povandeninė stoties pastato dalis buvo suklota laiku.

Naujas, dar didesnis ban-

DRAUGYSTĖS STATYBA

dymas statybininkams buvo žiema su jos šalčiais, pūgomis ir žvarbiais vėjais. Tačiau, nepaisant to, betono klojimas nebuvò nutraukiamas nei vienai valanda. Inertinės medžiagos, vanduo ir suklotas betonas buvo šildomi su garu pagalba. Kolūkiečiai dirbo nesudėdami rankų.

Afėjus pavasariui plačiai išsvystė aukštojo voltažo ir žemojo voltažo linijų tiesimo bei kolūkių elektrostatifikavimo darbai. Molotovo vardo baltarusių kolūkyje pagal kompleksinio artelinės gamybos elektrostatifikavimo projektą veiks 25 elektros varikliai. Daugiau kaip 30 elektros motorų bus pastatyti Adomo Mickevičiaus vardo lietuvių žemės ūkio artelėje. Su elektros pagalba kolūkyje pilnutinai mechanizuojamas gyvulininkystės fermų aprūpinimas vandeniu, pašarų ruošimas, kūlimas ir kiti daug darbo reikalaujančių procesai. Iš viso kolūkuose — statybos dalyviuose — „Tautų draugystės“ hidroelektrinė varys daugiau kaip 200 elektros motorų. Tūkstančiai elektros lempučių įsižiebs mokyklose, kaimų klubuose, ligoninėse ir kolūkiečių namuose. Elektrinė taip pat tieks srovę kolūkijų radijo mazgais ir stacionariniamis kinamis.

Džiaugsmingas dienas darbar gyvena kolūkiečiai. Toje vietoje, kur prieš metus buvo išimti pirmieji kubinių metrai grunto, iškilo jų rankomis pastatytas puikus hidroelektrinės pastatas. Jos erdvioje ir šviesioje mašinų salėje baigtą montuoti generatorius ir valdymo pultas. Praeis dar keletas dienų, ir Drūkšių ežero vandenys paleis į darbą turbinas. Į kolūkiečių namus, kaimų klubus ir mokyklas, į fermas ir dirbtuvės eis elektros srovė. Dar gražesnis pasidarys paežerio kaimų kolūkiečių gyvenimas.

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės statyba — ryškus tarybinių žmonių neišardomos draugystės ir vienybės pasreiškimas. Jos statyboje dalyavo ne tik Baltarusijos, Lietuvos ir Latvijos kolūkiai, bet ir Uralo turbinų gamintojai, Leningrado ir Jerevano transformatorų gamintojai, Mogiliovo lokomobilių gamintojai. Daugiau kaip 80 Rusijos Federacijos, Baltarusijos, Lietuvos, Latvijos, Ukrainos, Arménijos ir kitų sąjunginių respublikų žmonių vykdė statybos užsakymus.

„Tautų draugystės“ tarprespublikinės kolūkinės hidroelektrinės statyba trijų broliškių respublikų — Baltarusijos, Lietuvos ir Latvijos pasienyje yra vienas iš ryškių pavyzdžių to, kaip nemirtingos lenininės-stalininės laisvės TSRS tautų draugystės idėjos pavirsta neiveikiamai materialine jėga.

L. Skorobogatas

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės statybos viršininkas

Tautų draugystėje — mūsų jėga

Praėjo kiek daugiau kaip metai nuo tos dienos, kai trijų respublikų kolūkiečiai pradėjo statyti „Tautų draugystės“ hidroelektrinę prie Drūkšių ežero. Šiandieną mes su pasitenkinimu žiūriame į jau pastatytą puikų hidroelektrinės pastatą, į naujus įrengimus, į supiltas užtvankas ir į nusitiesiančias į visas puses aukštostas įtampos elektros linijas. Išspildė mūsų ilgalaike svajonę — netrukus elektros srovė patekės laidais ir kolūkiečių namuose, mokyklose, klubuose sužibės Iljičiaus lemputės.

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės statyba dar kartą ryškiai pademonstravo nesuardomą tarybinių tautų draugystės jėgą. Trijų respublikų kolūkiečiai tarpusavy glaudžiai bendradarbiavo, teikė vieni kitiem savitarpe pagalbą. Lietuviam, latviam ir baltarusiams daug padėjo taip pat broliškoi rusų taučiai, atsiųsdama mūšias darbų vykdymui, įrengimus elektrinei, specialistus.

Mūsų kolūkis yra vienas hidroelektrinės statybos dalyvių. Mes nemaža pasidarbavome, įnešdami savo indėlį į greitesnį hidroelektrinės pastatymą. Mūsų kolūkio jégomis į statybą buvo pristatyta 200 kubinių metrų miško medžiagos, 85 kubinių metrai akmenų. Eilė žemės ūkio artelės narių, kaip J. Pipiraitė, D. Parfionova, I. Garbunovas, J. Masliakovas ir kiti per visą laiką dirbo prie elektrinės statybos.

„Tautų draugystės“ hidroelektrinės pastatymas sutei-

kia mūsų kolūkui galimybę siekti naujų laimėjimų toliau vystant visuomeninį ūkį. Elektros energija padės mums mechanizuoli daug darbo reikalaujančius procesus. Jau dabartiniu metu įsigijome keletą mašinų, kaip ziemerį miško medžiagai piauti, elektromotorus. Artimiausiu laiku pradės veikti elektros varoma plytinė. Mūsų kolūkyje dabar statoma tipinė karvidė visuomeniniams gyvuliams. Joje bus įrengta elektro varomas vandentiekis, elektros pagalba bus ruošiamas pašaras, atliekamas karvių melžimas. Derliaus nėmimo metu veiks trys elektrokuotos kūlimo aikštės. Elektro bus panaudojama būtinams-kultūriniams kolūkiečių reikalams. Kolūkiečių namuose švies elektros lemputės, veiks radijo priimtuvas, elektrifikuosime mokyklą, klubą-skaityklą ir t.t. Kada pagalvojti apie šviesą virš mūsų žemės, tai norisi šlovinti didžiąją tarybinę tautų draugystę, dėka kurios mes taip greitai žengiame pirmyn, į dar laimingesnį ir pasitirupinį gyvenimą.

Mūsų žemės ūkio artelės kolūkiečiai ir kolūkietės, kaip didelę šventę sutinka hidroelektrinės atidarymą. Mes pasiryžę dar labiau stiprinti lenininę-stalininę tarybinių tautų draugystę, visų tarybinių tautų tolesnio suklestėjimo ir greitesnio komunizmo sukūrimo mūsų šalyje laidą.

L. Murauskas

„Naujo gyvenimo“ kolūkio pirmininkas

Skaičiai ir faktai

Tarpkolūkinės HES „Tautų draugystė“ prie Drūkšių ir Obelės ežerų statybos iniciatoriai buvo Lietuvos TSR Dūkšto rajono Mickevičiaus vardo, Baltarusijos TSR Vidžų rajono Molotovo vardo ir Latvijos TSR Grivos rajono Sverdlovo vardo žemės ūkio artelės.

Hidroelektrinė pastatyta trijų broliškių respublikų 10 žemės ūkio artelių kolūkiečių jégomis. HES pradėjus dirbti visi jie gaus pigią energiją.

HES statytojai tik per vienerius metus pastatė stoties pastatą, iškasė jungiamąjį, privedamąjį ir nuvedamąjį kanalus, supylė dvi žemės užtvankas, pakėlė vandens lygi Drūkšių ežere. Per šį laiką buvo išimta daugiau kaip 35 tūkstančiai kubinių metrų grunto, iðėta apie 800 kubinių metrų akmenų, 1000 kubinių metrų betono, beveik 200 kub. metrų plytų, panaudota daugiau kaip 1000 kub. metrų statybinio miško.

„Tautų draugystės“ HES galingumas — 300 kilovatų. Čia įrengtos dvi turbinos po 150 kilovatų kiekviena. Per metus Jos duos 1.172 tūkstančius kilovatvalandų. Idant gauti tiek energijos, reikėtų kasmet sudeginti 30 tūkstančių tonų aukštostos kokybės durpių.

„Tautų draugystės“ HES galingumas — 300 kilovatų. Čia įrengtos dvi turbinos po 150 kilovatų kiekviena. Per metus Jos duos 1.172 tūkstančius kilovatvalandų. Idant gauti tiek energijos, reikėtų kasmet sudeginti 30 tūkstančių tonų aukštostos kokybės durpių.

Trijų broliškių respublikų kolūkiečiams padėjo įrengti HES tokiu trumpu laikotarpiu alvykusieji specialistai iš Minsko, Rygos, Vilniaus, iš Ukrainos, V. I. Lenino vardo Volgos-Dono laivybos kanalo.

HES statyba buvo gerai aprūpinta mechanizmai. Čia buvo ir universalinis agregatas „Suta“, pagamintas „Uralmašo“ gamykloje, Charkovo skreiperiai ir buldozeriai, Stalino vardo Maskvos automobilių gamyklos automašinos.

Įrengimai stočiai ir kolūkijų elektrotinklams pagaminta 83 mūsų šalies gamyklose. Iš Uralo gautos turbinos, iš Vilniaus prisiusti elektromotorai, iš Rygos — transformatoriai, iš Novosibirsko — įrengimai elektriniam suvirinimui.

Gera pasiruošė sutiksime naujosios mokslo metus

Kuriant komunistinę visuomenę tarybinei mokyklai tenka svarbūs ir atsakingi uždaviniai. Ji turi paruošti jaunąjį kartą aktyviais komunizmo statytojais, žmonėmis, nebajančiais sunkumų, pasiryžiusiais iki galio kovoti už savo Tėvynės laisvę ir laimę.

Šiai, 1952-53 mokslo metais mūsų rajone buvo padėtas pagrindas istorinių TSKP XIX suvažiavimo ntarimų įvykdymui. Rajono mokyklose pradėtas įdiegti politechninis apmokymas, daugelis mokyklų pasiekė nemažu laimėjimų mokomajame-auklėjamame darbe.

Bet, susumavus visų rajono mokyklų mokomojo-auklėjamojo darbo rezultatus, tenka pažymėti, kad 1952-53 mokslo metais buvo prileista visa eilė rihtų trūkumų. Imbrado septynmetėje mokykloje, Tilžės, Vaitkuškiu ir Vajesiškio pradinėse mokyklose ne visi 7-15 m. amžiaus vaikai lankė mokyklą. Nepatenkinamai kai kurių dalykų žinojimą egzaminų metu parodė Zarasų I ir II vidurinių mokyklų, Degučių septynmetės mokyklos Nr. 2, Bachmačių pradinės mokyklos kai kurie moksleiviai.

Švietimo darbuotojų uždavinių — gilių išanalizuoti šiuos trūkumus, padaryti iš jų reikiamas išvadas, kad nuo nauju mokslo metų pradžios buvę sėkmingai įgyvendinami Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nurodymai visuotinio apmokymo, komunistinio jaunuomenės auklėjimo darbo pagerinimo, ypač įdiegiant politechninio apmokymo elementus, sirote. Šio darbo sėkmė didele dalimi priklauso nuo to, kaip bus pasiruošta naujiems mokslo metams.

Rajono mokyklose dabar vyksta pasiruošimas 1953-54 mokslo metais. Kai kurios mokyklos dar egzaminų metu atliko 7-15 metų amžiaus vaikų registraciją. Ši darbų savo iniciatyva anksčiausiai pravedė Turmanto septynmetė mokykla (direktorius Smirnovas).

Sėkmingą nauju mokslo metų pradžią užtikrina tinkamas moksleivių poilsio, jų laisvalaikio organizavimas. Pavysdingą iniciatyvą čia parodė Zarasų I vidurinės mokyklos mokytojas Musatovas, rūpestingai paruošęs miesto pionierių stovyklos materialinę bazę, užtikrinęs gerą organizacinio darbo atlikimą.

Bitininkų pasiruošimas medonešiui

"Pirmuno" kolūkyje yra visos sąlygos vystytis jvairomis žemės ūkio šakoms, tame tarpe ir bitininkystei.

Kolūkyje bitininkystei skirti rūpesčiai rimtas dėmesys, kadaangi bitės duoda kolūkiniu ne tik dideles pajamas, bet ir pačiada kelti laukų derlingumą. Dabar žemės ūkio arteles bitine yra 12 bičių šeimų, kurias prityrės

jo vadovaujama pionierių stovykla tapo mėgiamausia jaunujų leniniečių lankymosi vieta. Visą eilę ekskursijų po gimtajų kraštą suorganizavo Zarasų I vidurinė mokykla. Ekskursijose pabuvovo Luppenkos septynmetės mokyklos, Degučių I ir II septynmetės, Imbrado septynmetės mokyklos ir daugelio kitų rajono mokyklų mokiniai.

Naujiems mokslo metams rajone numatojamos atidaryti dvi naujos mokyklos: Turmanto vidurinė mokykla, buvusių to paties pavadinimo septynmetės mokyklos bazėje, ir Girsų septynmetė mokykla, buvusių to paties pavadinimo 2-jų komplektų pradinės mokyklos bazėje. Naujų mokyklų atidarymas dergeriau patenkintas rajono besimokančių moksleivių poreikius, sudarys geresnes sąlygas mokymuisi.

Visoms mokykloms baigiami su komplektuoti kadrus. Rajono mokyklose dirbė 11 naujų specialistų, 1952-53 m.m. baigusiu pedagogines ir aukštąsias mokyklas. Jaunus specialistus gaus Zarasų I ir II vidurinės mokyklos, Užukainio, Luppenkos, Girsų septynmetės mokyklos. 30 rajono mokytojų kels savo kvalifikaciją atskirų specialistų specjalybų kursuose. Visi rajono mokytojai-neakivaizdininkai yra pasiruošę dalyvauti vasaros sesijų darbuose.

85 proc. rajono kaimo mokyklų ir mokytojų jau yra aprūpinta metine kuro norma, vyksta mokyklų ir jų inventoriaus remonto darbai. Eilėje mokyklų remontas jau užbaigtas. Turmanto pradinė mokykla (vedėja Mičiūnaitė), Raudinės pradinė mokykla (vedėja Seredžiutė), Meiriškių pradinė mokykla (vedėja Janulionytė), Jaktiskių pradinė mokykla (vedėja Kanačiova), Gutbinės pradinė mokykla (vedėja Vaznelytė) ir keletas kitų jau pilnuoje paruoštos naujiems mokslo metams.

Tačiau pasiruošiant naujiems mokslo metams išryškėja visa eilė trūkumų tiek rajono liaudies švietimo skyriaus, tiek atskirų mokyklų darbe, kuriuos būtina nedelsiant pašalinti.

Praėjusiais mokslo metais rajono mokyklos drauge su vietiniai valdžios organais — Zarasų miesto vykd. k-tu ir apylinkių Tarybomis — nesugebėjo įtraukti į visuotinį apmokymą visus 7-15 metų

bitininkas dr. Skaldavičius rūpestingai prižiūri.

Artingantis medonešiui būtės yra sudarytos tinkamos sąlygos — j avilius idėta vaško ir dirbtinių korių atsargos. Sudarant būtės maisto atsargas, kolūkyje pasėta 28 ha grikių.

Rūpestinga bičių priežiura dar labiau padidins kolūkio pajamas.

V. Juodelytė

amžiaus vaikus. Tuo tarpu jau dabar, atliekant pakartotiną minėto amžiaus vaikų registraciją, buvo kartojamos anksstyvesnių metų klaidos. Eilė apylinkių Tarybų visai nusiašalino nuo šio svarbaus darbo. Dar iki šio laiko nėra surašymo duomenų nei Kavoliškių nei Čepuliškių pradinėse mokyklose.

Nežiūrint į tai, kad rajono mokykloms baigiami komplektuoti kadrus, šiame darbe rajono švietimo skyrius prileido stambų spragą. Jau mokslo metų eigoje buvo atkreptas dėmesys į nenormalumus Degučių II septynmetės mokyklos (direktorius drg. Ustinkovas) pedagoginiame kolektyve, tačiau rajono švietimo skyrius nemokėjo laiku ir reikiama į tai reaguoti.

Neleistinai atsilieka su mokyklų remontu bei aprūpiniimu kuru Zarasų I ir II vidurinės mokyklos (direktorius drg. drg. D. Urbelytė ir P. Volkovas). Šios mokyklos nepradėjo nei kuro vežimo, nei remonto. Nepakankamą dėmesį mokykloms skiria miesto vykd. k-tas, nepadėdamas jiems greičiau atlitti remonta ir apsirūpinti kuru.

Prieš visus švietimo darbuotojus ir vietinius valdžios organus stovi uždavinys — ryžtingai spartinti mokyklų paruošimą naujiems mokslo metams. Reikia greičiausiu laiku baigti mokyklų remonta, apsirūpinti reikiamu inventoriumi. Mokyklų vadovai ir apylinkių Tarybų pirmininkai turi užtikrinti nuo naujų mokslo metų mokytojų apsūpinimą tinkamais butais, kuru bei šviesa.

Tinkamai darbo pradžiai nuo naujų mokslo metų užtikrinti visi vidurinių ir septynmetės mokyklų vadovai privalo organizuoti pedagogų tarybos posėdžius praėjusių mokslo metų darbui kritiškai išanalizuoti. Taip pat būtina siekti, kad moksleiviai, turėjant dedamuosius egzaminus, tinkamai jiems pasiruošyti. Tam kiekvienas mokytojas privalo dar kartą peržiūrėti konsultacijos tvarkaraščius ir patikrinti, kaip mokiniai ruošiasi tiems egzaminams.

Tinkamas mokyklų paruošimas 1953-54 mokslo metams užtikrins TSKP XIX suvažiavimo ntarimų švietimo klausimais sėkmingą įvykdymą.

A. Volkovas,
liaudies švietimo skyriaus vedėjas

Šeštadienio talka

Liepos 4 dieną "Pirmuno" kolūkyje buvo organizuota talka sienavimo darbams vykdyti. Į laukus išėjo 3 piaunamostos mašinos ir 27 žmonės su dalgiais. Talkoje dažyvavo Imbrado apylinkės tarnautojai. Per dieną buvo nupiauta 19 hektarų pievų. Šienapiūtės darbuose pasižymėjo kolūkiečiai Skaldavičius, Kornevas, Naprys ir kt.

J. Kazakevičius

Liaudies demokratijos šalyse

Irigacių įrenginių statyba Kinijoje

Kinų tauta sėkmingai kovoja su sausra ir potvyniais. Prie Janczy upės baigtai statyti Czincziano hidrotechnikos įrenginiai, kurie pašaliniai potvynių grėsmę upės vidupių rajone. Statoma stambaus Kinijoje Guantino vandens saugykla prie Jun-dinchės upės, netoli Pekino, irigacių įrenginiai Liaodon, Šanduno, Sincziano, Guanduno ir kitoje provincijo-

se. Pradėtas parengiamas darbas stambioms vandens saugyklos statyti prie Janczy upės Syčianto provincijoje ir prie Janczy upės intako — Chancziano upės.

Labai stambus irigacių darbai vykdomi Chuaichės upės baseine. Šios upės po laidžio vandenys anksčiau apsemduo milijonus mu (1 mu lygus 0,06 ha) valstiečių laukų.

Partinis švietimas Bulgarijoje

Bulgarijos Komunistų partija labai rūpinasi partinių kadrų ir nepartinių darbo žmonių marksistiniu-lenininiu auklėjimu ir švietimu. Šiai mokslo metais partinio švietimo tinkle mokėsi daugiau kaip 290 tūkstančių BKP narų ir kandidatų į narius ir 116 tūkstančių nepartinių dar-

bo žmonių. Rateluose ir seminaruose buvo studijuojamas J. V. Stalino veikalas „Ekonominių socializmo TSR Sajungoje problemos“, TSKP XIX suvažiavimo medžiaga, TSKP istorija, Bulgarijos Komunistų partijos istorija, dialeklinis bei istorinis materializmas ir politinė ekonomika.

Derliaus nuėmimas Čekoslovakijoje

Čekoslovakijoje nusistovėjo palankus derliaus nuėmimui oras. Šios savaitės pradžioje prasidėjo rugių ir žieminių kviečių derliaus nuėmimas čekų gyvenamose srityse. Dar anksčiau visur prasidėjo žieminių miežų derliaus nuėmimas.

Šių metų derliaus nuėmimas rodo, kad MTS darbuotojai vasariniams derliaus nuėmimo darbams pasiruošė geriau, negu pernai. Šimtai MTS traktorininkų, kombainininkų ir mašinistų viršija savo normas.

(TASS—ELTA).

Josidos vyriausybė grasina susidoroti su darbininkais

Japonijos profsajungų generalinė Taryba nutarė surengti liepos 11 d. antrąjį streiką ir mitingų seriją protestuojant prieš reakcinį įstatymų projekta dėl streikų uždraudimo. Pranešimai iš Tokio, vyriausybė, išauginta plataus Japonijos

darbininkų klasės kovos prieš įstatymo projekta užmojo, šiandien pareikalavo iš profsajungų vadovų atsisakyti surengti liepos 11 d. streikus. Darbininkams grasinama drausmės bausmėmis.

(TASS—ELTA).

Dėl prekybinių santykių tarp Kinijos ir Anglijos

Liepos 6 dieną Pekine buvo pasirašytas prekybinis susitarimas tarp Kinijos valstybinės importo bei eksporto bendrovės ir Anglijos prekybinės delegacijos. Susitarimas nuntiato prekybos apimtį 30 milijonų svarų sterlingų sumai iš kiekvienos pusės.

Anglija tieks Kinijai metalus ir metalinius dirbinius,

(TASS—ELTA).

Auga Prancūzijos respublikinio jaunimo sąjunga

Laikraštis „Jumanite“ praneša apie demokratinės organizacijos — Prancūzijos respublikinio jaunimo sąjungos augimą. Nuo 1952 m. spalio 8 d. (tą dieną buvo suimtas I. G. Diukolone ir kiti šios jaunimo organizacijos vad-

mašinas, elektrotechnikos ir chemijos medžiagas, stakles, įrankius, medicinos įrengimus, ryšių bei transporto priemones ir t.t. Kinija eksportuoja į Angliją augalinius aliejus, gyvulininkystės produktus, kiaušinius, mineralus, arbatžoles, šilką ir t.t.

(TASS—ELTA).

Deli rajone pasirodė skėriai

Indijos informacinis biuras per davė pranešimą apie tai, kad liepos 5 dieną virš Deli miesto nuskrido didžiulis 4 mylių ilgio, 2 mylių pločio ir beveik 70 metrų storio skėrių debesys. Nurodoma, kad tai yra vienas iš stambiausių skėrių debesų, atskrisdavusiu

į Indiją per pastaruosius keturius metus. Skėriai atlėkė iš pietryčių ir nusileido Deli rajone 5 kvadratinėmis mylių plotėmis.

(TASS—ELTA).

Redaktorius
L. RUDAŠEVSKIS

Spanišdino rajoninė spaustuvė Zarasuose. Tiraž. 919 egz.
Užsak. Nr. 242